

KOHTUOTSUS

EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Tallinna Ringkonnakohus
Kohtukoosseis	Ulvi Loonurm, Imbi Sidok-Toomsalu, Indrek Soots
Otsuse tegemise aeg ja koht	19.08.2015, Tallinn
Kohtuasja number	2-14-62104
Kohtuasi	AS EG Ehitus hagi 1PARTNER Ehitus OÜ vastu võlgnevuse ja viivise väljamõistmiseks
Vaidlustatud kohtulahend	Harju Maakohtu 10.04.2015 otsus
Kaebuse esitaja ja kaebuse liik	AS EG Ehitus apellatsioonkaebus
Apellatsioonkaebuse hind	3616 eurot 14 senti
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja AS EG Ehitus (rk 11097051, asukoht Radisti tee 7, Soodevahe küla, 75322 Rae vald, Harjumaa), lepinguline esindaja Oksana Smirnova Kostja 1PARTNER Ehitus OÜ (rk 11226150, asukoht Rävåla pst 3/Kuke 2, 10143 Tallinn), lepinguline esindaja vandeadvokaat Tambet Toomela
Menetluse liik	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

- 1. Jätta Harju Maakohtu 10.04.2015 otsus muutmata.**
- 2. AS EG Ehitus apellatsioonkaebus jätta rahuldamata.**

Menetluskulude jaotus

- 1. Menetluskulud maa- ja ringkonnakohtus jätta hageja AS EG Ehitus kanda.**
- 2. Välja mõista AS-lt EG Ehitus 1PARTNER Ehitus OÜ kasuks menetluskulud maakohtus 1941 eurot 67 senti ja ringkonnakohtus 340 eurot.**
- 3. Välja mõista AS-lt EG Ehitus 1PARTNER Ehitus OÜ kasuks viivis hüvitamisele kuuluvatelt menetluskuludelt VÕS § 113 lõike 1 teises lauses ettenähtud määras alates menetluskulude kindlaks tegeva kohtulahendi jõustumisest kuni selle täitmiseni.**

Edasikaebamise kord

Otsuse peale võib esitada kassatsioonkaebuse Riigikohtule 30 päeva jooksul otsuse kättetoimetamisest.

Hagimenetluses Riigikohtus võib menetlusosaline menetlustoiminguid teha ning avaldusi ja taotlusi esitada üksnes vandeadvokaadi vahendusel, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

Juhul, kui menetlusosaline taotleb menetlusabi, peab ta esitama tähtaja kestel kassatsioonkaebuse. Kaebuse põhjendamiseks või riigilõivu tasumiseks või kaebuses esineva sellise puuduse kõrvaldamiseks, mis on seotud menetlusabi taotlemisega, annab kohus mõistliku tähtaja pärast menetlusabi taotluse lahendamist, kui nimetatud taotlus ei ole esitatud põhjendamatult või tähtaja pikendamise eesmärgil.

Asjaolud ja hageja nõue

1. 8.12.2014 esitas AS EG Ehitus (hageja) Harju Maakohtusse hagi 1PARTNER Ehitus OÜ (kostja) vastu, milles palus kostjalt välja mõista 3298 eurot 80 senti ja viivised ning jätta menetluskulud kostja kanda.

Hagiavalduse kohaselt paigaldas hageja 18.08.2011 XXXXXXXX XX SS (tellija) tellimusel gaasikatla. Katla paigaldamine toimus vastavalt hinnapakumisele nr S-041/11, mis ei sisaldanud katlamaja väljaehitamist ja liitumist maja küttesüsteemiga. 30.11.2011 olid tööd tellija poolt nõuetekohaselt vastuvõetud ja selle kohta oli koostatud tööde üleandmise-vastuvõtmise akt nr 1. Tööde üleandmise-vastuvõtmise akti allakirjutamise momendist hakkas kehtima 2-aastane nõuete esitamise aeg, mis lõppes 1.12.2013. 16.07.2013 tellis kostja hagejalt hinnapakumise XXXXXXXX XX gaasikatla ühendamiseks gaasitrassiga. Hageja paigaldas XXXXXXXX XX gaasikatla Vitodens 222-F, tööde maksumuseks oli 3840 eurot. Poolte vahel puudus kirjalik leping antud tööde teostamiseks. Kostja võttis tööd vastu, aga pole nende eest tasunud. Kostja tasus osaliselt arve nr 20243 summas 541 eurot 20 senti, tasumata on 3298 eurot 80 senti. Viivise arvestus algas arve sissenõutavaks muutumisega 6.08.2014. Viivise suuruseks hagi esitamise seisuga oli 76 eurot 53 senti (3298,8x0,02%x116). Hageja palus viivise välja mõista TsMS § 367 alusel.

12.09.2014 saatis kostja hagejale kahjunõude ja tasaarvestusavalduse. Hageja ei nõustunud kostjaga, et uue gaasikatla paigalduse põhjuseks oli varem paigaldatud katla plastikdetaili purunemine ning et hageja rikkus kostjaga sõlmitud töövõtulepingut, kuna ei paigaldanud vajaminevat ülerõhuklappi ja ei taganud katla ohutust. Kostja seisukoht põhines Ventimo OÜ defekteerimisaktil nr 140710. Lõplikult ei ole tõendatud, et gaasikatla rikke põhjuseks oli paigaldusviga. Kuna gaasikatla tarbevee laadimise plastikdetail purunes 25.06.2014, oli tellija nõuete esitamise tähtaeg möödunud.

Hageja ei olnud kutsutud ehitusobjektile XXXXXXXX XX küttesüsteemi liitumisel gaasikatlaga. Avarii toimus gaasikatla ebakvaliteetse liitumise tõttu maja küttesüsteemiga, mille eest hageja ei vastuta. Tuvastatud ei olnud, kuidas hoone omanik kasutas süsteemi ning kes ja kuidas teostas gaasikatla küttesüsteemiga liitumistööd ja katla käivitamise. Teada ei ole, kas küttesüsteem oli vastavuses küttevarustusprojektiga ja kas selline projekt oli olemas. Kahju hüvitamise eelduseks on, et hageja rikkus lepingust tulenevat kohustust, lepingu rikkumise ja tekkinud kahju vahel on põhjuslik seos ning hageja on kahju tekitamises süüdi. Gaasikatla müüja Viessmann UAB kirjast nähtus, et kaitseklapp ei kuulunud katla tarnekomplekti, kuna kaitseklapi rõhk pannakse paika projekteerimisel ja sõltub küttesüsteemist. Viessmann UAB-le ega hagejale ei olnud teada, millise küttesüsteemi objekti omanik valib ja paigaldab. Seega ei vastata hageja gaasikatla küttesüsteemiga mittekohasest liitumisest tekitatud kahju eest. Puudus vaidlus, et hageja arve vastas tellimuse alusel tehtavatele töödele ja poolte kokkuleppele.

Kostja vastuväited

2. Kostja palus jätta hagi rahuldamata ja menetluskulud hageja kanda.

Kuna hageja jättis töövõtulepingust tulenevad kohustused täitmata ja seetõttu tekkis kostjale kahju, vastutab hageja tekkinud kahju eest. 25.06.2014 purunes XXXXXXXX XX gaasikatla plastikdetail, millega kaasnes veeavarii. 10.07.2014 tuvastati Ventimo OÜ defekteerimisaktiga, et katlal oli purunenud sooja tarbevee laadimise plastikühendus plaatsoojusvaheti juures. Põhjuste juures märgiti, et soojavee tarbeveel puudus mh kaitseklapp. 22.07.2014 kogunesid objektil erinevad eksperdid ning ka hageja ja kostja esindajad. Ülevaatuse akti kohaselt ei olnud gaasikatel paigaldatud vastavalt paigaldusjuhendile, milles oli ette nähtud, et kas katla lisavarustusena või kohapeal ehitatuna tuleb paigaldada ülerõhuklapp. Eksperdid leidsid, et ei saa välistada, et plastikdetaili purunemise põhjustas ülerõhuklapi puudumine.

Poolte vahel tekkisid lahkarvamused, kas ülerõhuklapi paigaldamine oli hageja kohustuseks. Ekspert AR leidis 27.10.2014 eksperthinnangus, et ülerõhuklapp on vee soojendamisega/soojenemisega seotud kaasaegsete süsteemide lahutamatu ülerõhu vastu ohutust tagav osa; hagejapoolne gaasikatla paigaldamine oleks pidanud toimuma vastavalt küttegaasi ohutuse seadusele (KGOS) ja selle alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrustele nr 32 (17.05.2003 määrus „Gaasipaigaldise ja -seadme tehnilise kontrolli teostamise juhud, kord, sagedus ja tähtsused“) ja 99 (5.10.2009 määrus „Nõuded gaasipaigaldisele, gaasiseadme paigaldamisele ja gaasipaigaldise ehitamisele“). Hagejal oli kohustus viia läbi gaasiseadme ohutust tagava kompleksuse kontroll; gaasiseadme lekketiheduse kontroll; tootja poolt ettenähtud ohutust tagavate seadmete toimimise kontroll; kontroll, kas gaasiseade toimib tööolukorras ohutult; kontroll, kas gaasiseadme kasutamine on korraldatud viisil, mis tagab ohutuse. Olenemata sellest, millises ulatuses olid gaasitööde teostaja käest katla paigaldustööd tellitud, oleks nõuetekohaselt tehtud ülevaatuste ja kontrollkatsetuste pädeva läbiviimise käigus pidanud selguma paigaldise mittevastavus nõuetele. Mittevastavusest oleks tulnud kostjat koheselt informeerida. Ülerõhuklapp on gaasikatla ohutu paigaldamise üheks osaks. Ülerõhuklapi paigaldust ei olnud ette nähtud ka küttesüsteemi väljaehituse (ehk küttevastuse) projektis. Samuti ei juhtunud hageja 27.10.2013 toimunud küttesüsteemi ühendamisel tähelepanu sellele, et ülerõhuklapp on paigaldamata. Asjakohatu on hageja väide, et teda ei ole küttesüsteemi gaasikatlaga ühendamiseks objektile kutsutud. Hageja kohalviibimine on tõendatud ehituspäeviku väljavõttega. Hageja valitud tarnekomplekti sisu ei saa kuidagi määratleda töövõtulepingust tulenevaid kohustusi. Samuti ei saa klapi puudumist õigustada Viessmann UAB selgitused. Alusetu oli väita nagu ei oleks kostja hagejat kahjust õigeaegselt teavitanud ega rikkumist piisavalt selgelt kirjeldanud. Kostja on omapoolsed kohustused täitnud, sh tellinud küsimuse selgitamiseks ekspertiisi.

Poolte vahel oli sõlmitud gaasikatla paigaldamise töövõtuleping. Kui hagejal oli kohustus paigaldada koos gaasikatlaga ka ülerõhuklapp, vastutab ta ülerõhuklapi paigaldamata jätmisest tingitud kahju eest (VÕS § 641 lg 4 ja § 642 lg 1). Hagejal lasus kohustus teavitada kostjat katlaruumis valitsenud ohtudest (VÕS § 641 lg 3). Kostjal on õigus nõuda hagejalt kahju hüvitamist tuginedes sellele, et hageja jättis töövõtulepingust tulenevad põhikohustused kohaselt täitmata kui ka sellele, et hageja jättis kostjat katlaruumis valitsevatest ohtudest teavitamata (VÕS § 649, vt Riigikohtu 28.03.2011 otsus nr 3-2-1-180-10, p-d 9 ja 10). Vastavalt TsÜS § 146 lg-le 1 on tehingust tuleneva nõude aegumistähtaeg 3 aastat. Kuna kahjujuhtum leidis aset 25.06.2014, ei olnud nõue aegunud (TsÜS § 147 lg-d 1 ja 2).

Maakohtu otsus

3. Maakohus jättis hagi rahuldamata ja menetluskulud hageja kanda. Kohus mõistis hagejalt kostja kasuks välja menetluskulud 1941 eurot ja 67 senti ning otsuse jõustumisest kuni täitmiseni hüvitamisele kuuluvatelt menetluskuludelt viivise VÕS § 113 lg 1 teises lauses ettenähtud ulatuses.

Maakohus tuvastas, et hageja paigaldas 18.08.2011 XXXXXXXX XX kinnistu omaniku SS tellimusel vastavalt hinnapakumisele nr S-041/11 gaasikatla. 30.11.2011 võttis SS tööde üleandmise-vastuvõtmise akti nr 1 alusel tööd vastu. 16.07.2013 tellis kostja hagejalt hinnapakumise XXXXXXXX XX gaasikatla ühendamiseks gaasitrassiga. 30.09.2013 ühendas hageja kostjaga sõlmitud töövõtulepingu alusel XXXXXXXX XX varasemalt paigaldatud gaasikatla Vitodens 222-F. 25.06.2014 purunes gaasikatla tarbevee laadimise plastikdetail. Hageja paigaldas kostja suulise tellimuse alusel XXXXXXXX XX uue gaasikatla Vitodens 222-F. Katel ja teostatud tööd anti tellijale üle 15.07.2014 vastavalt tööde üleandmise-vastuvõtmise aktile nr 4. Hageja esitas kostjale teostatud tööde eest arve nr 20243 - 3840 eurot.

Hagi kohaselt on kostja tööd akti nr 4 alusel vastu võtnud, kuid arve nr 20243 tasunud üksnes osaliselt summas 541 eurot 20 senti. Hageja leidis, et töövõtja tasu muutus sissenõutavaks tööde lõpetamisel ja akti nr 4 allkirjastamisel 15.07.2014 kooskõlas VÕS § 637 lg-ga 4. Kostja ei eita arve tasumata jätmist 3298 eurot 80 senti, kuid põhjendas seda sellega, et töövõtja on töövõtulepingut rikkunud, jättes paigaldamata ülerõhuklapi, mille tulemusel purunes gaasikatla tarbevee laadimise plastikdetail ja kostjale tekkis kahju. 12.09.2014 esitas kostja hagejale kahjunõude ning tegi tasaarvestuse avalduse.

Maakohus pidi kindlaks tegema, kas hageja tasunõue on muutunud sissenõutavaks ja kas kostja on esitanud hageja nõudele vastuväiteid, mis välistaks nõude maksmapaneku. Hageja leidis, et tehtud tööde eest on tasu sissenõutavaks muutunud, kuna tööd on teostatud, mis nähtub tööde üleandmise-vastuvõtmise aktist ja hageja lepinguliseks kohustuseks ei olnud ülerõhuklapi paigaldamine. Hageja hinnangul puudus põhjuslik seos hageja tegevuse ja kostjal tekkinud kahju vahel. Oma väidete tõendamiseks esitas hageja gaasikatla tootja, Viessmann UAB, kinnituse, et kaitseklapp ei kuulu katla tarnekomplekti ja tootja pakub seda lisatarvikuna, mis on kaubandusvõrgus vabalt saadaval.

Maakohus hageja väidetega ei nõustunud. Riigikohus on lahendis nr 3-2-1-180-10 leidnud, et lisaks töövõtulepingu põhikohustustele on pooltel mitmeid kõrvalkohustusi, mille rikkumine võib kaasa tuua kahju hüvitamise kohustuse VÕS 101 lg 1 p 3 ja § 115 järgi. Lepingupoolte kohustuseks on hea usu põhimõttest tulenev kohustus mitte kahjustada oma lepingulist põhikohustust täites teise poole õigushüvesid. Töövõtulepingu olemusest tulenevalt on töövõtjal lisaks põhikohustusele ning kõrvalkohustustele tellija informeerimise kohustus tehtud tööga kaasnedes võivatest riskidest. Töövõtja peab tellijat informeerima sellest, kas kokkuleppele vastavalt tehtud töö vastab ettenähtud eesmärgile ja tellija vajadustele. Ventimo OÜ defekteerimisakti kohaselt ei oleks toimunud gaasikatla detailide purunemist, kui oleks paigaldatud kaitseklapp, mis liiga suure surve korral oleks avanenud ja detailide purunemist ei oleks toimunud. 22.07.2014 katla ülevaatuse akti kohaselt ei ole gaasikatel paigaldatud paigaldusjuhendi järgselt, mis nõuab ülerõhuklappi kas lisavarustusena gaasikatlas või seinapealsel torustikul. OÜ Raksit eksperthinnangus leidis ekspert, et olenemata sellest, mis ulatuses olid gaasitööde teostaja käest katla paigaldustööd tellitud, oleks nõuetekohaselt tehtud ülevaatuste ja kontrollkatsetuste pädeva läbiviimise käigus pidanud selguma paigaldise mittevastavus kehtestatud nõuetele, mis antud juhtumil on seotud ühe ohutusseadme puudumisega paigaldatud gaasikatlas. Mittevastavusest oleks tulnud koheselt informeerida tellijat ja mitte lubada ohutusnõuetele mittevastava gaasiseadme kasutamist. Seega isegi olukorras, kus kaitseklapp ei kuulu katla tarnekomplekti ja seda müüakse lisatarvikuna, oleks hageja kohustus olnud kostjat teavitada, et katla ohutuks kasutamiseks tuleks enne katla töölerakendamist paigaldada kaitseklapp. Hea usu põhimõttest tulenevalt oleks hageja kohustus olnud tellijat teavitada juba töövõtulepingu sõlmimisel või hiljemalt paigaldustööde teostamisel, et katla ohutuks kasutamiseks on tootja ette näinud ohutust tagavad seadmed.

Hageja pidi teadlik olema, et katla paigaldusjuhendis oli ette nähtud ülerõhuklapp katla lisavarustusena või kohapeal ehitatuna. Tuvastatud oli, et hageja ülerõhuklappi ei paigaldanud ja vastavat teavet tellijale ei edastanud.

Kostja kuludokumentide kohaselt tekkis kostjale kahju 3520 eurot 80 senti. OÜ Raksit ekspert selgitas, et kaitseklapi ülesanne on kaitsta katelt ja sooja tarbevee süsteemi liigsuure rõhu eest, juhtides nimetatud süsteemist sellise olukorra ennetamiseks osa veest kanalisatsiooni. Seega hageja tegevuse ja kostjal tekkinud kahju vahel oli otsene põhjuslik seos, kuivõrd kaitseklapi paigaldamise eesmärk ongi sedalaadi kahjude vältimine või minimeerimine ning kostjale kahju tekkimine pidi olema hagejale teavitamiskohustuse rikkumise võimaliku tagajärjena mõistlikult võttes ettenähtav (VÕS § 127 lg-d 1-3).

Pooled ei vaielnud selle üle, et kahjujuhtum toimus 25.06.2014. Kostja esitas hagejale kahjunõude ja tasaarvestuse avalduse 12.09.2014, seega ei saanud kahju hüvitamise nõue aeguda 1.12.2013. Samuti olid täidetud tasaarvestuse õiguse tekkimiseks vajalikud eeldused. Tasaarvestuse õigus tekib juhul kui tasaarvestaval pooltel on õigus oma kohustus täita ja teiselt poolt nõuda tema kohustuse täitmist. Kostja tõendas kahju tekkimise ja ulatuse ning XXXXXXXX XX omanikud loovutasid nõuded hageja vastu kostjale. Tõendamist leidis põhjuslik seos hageja tegevuse ja tekkinud kahju vahel, mistõttu muutus kostjal nõue hageja vastu sissenõutavaks, mille kostja tasaarvestas kehtivalt hageja nõudega tema vastu. Seega ei olnud hageja nõue õiguslikult põhjendatud ja ei kuulunud rahuldamisele, kuivõrd VÕS § 197 lg 2 tasaarvestuse tulemusena lõpevad tasaarvestuse poolte nõuded kattuvast ulatuses ajast, mil neid võis tasaarvestada, kui pooled ei lepi kokku teisiti.

TsMS § 162 lg 1 alusel jättis maakohus menetluskulud hageja kanda. Kostja menetluskulude nimekirja järgi moodustasid menetluskulud 1941 eurot 67 senti (ei sisalda käibemaksu). Kostja menetluskulude kindlaksmääramise avaldus kuulus rahuldamisele. Kostja esindaja tasutaotlus vastas asja keerukusele, kantud kulud olid põhjendatud ja vajalikud. Kulude teiselt menetlusosaliselt väljamõistmise aluseks ei ole mitte lepingulise esindaja poolt esitatud arved, vaid kulude põhjendatus ja vajalikkus. Kostjale osutas õigusabi vandeadvokaat. Menetluskulude kindlaksmääramise avaldusest nähtus, et kostja kasutas esindaja teenust kokku 19 h ja 25 min ning see kulus alljärgnevale: hagi analüüsimine ja vastuse koostamine, hageja 2.02.2015 seisukohtade analüüsimine, täiendavate tõendite kogumine ning kostja seisukohtade koostamine. Maakohus ei nõustunud hagejaga, et kostja kulud õigusabile olid põhjendamatult suured ülepaisutatud ajakulu tõttu. Puudus alus kahelda, et menetluskulude nimekirjas märgitud ajakulu on kantud. Kostja esindaja toimingute kestvuse luges kohus põhjendatuks ja asja keerukusega koosõlas olevaks. Seega olid kostja põhjendatud menetluskulud 1941 eurot 69 senti. Kostja esitas TsMS § 177 lg 4 kohase taotluse, mistõttu otsuse jõustumisest kuni täitmiseni tuleb hagejal tasuda kostjale hüvitamisele kuuluvatelt menetluskuludelt viivist VÕS § 113 lg 1 teises lauses ettenähtud ulatuses.

Apellatsioonkaebus

4. Hageja palub appellatsioonkaebuses maakohu otsuse tühistada ja teha uus otsus asja esimese astme kohtule uueks läbivaatamiseks saatmata. Menetluskulud palub hageja jätta kostja kanda. Maakohus tõlgendas ebaõigesti materiaal- ja menetlusõiguse norme ning esitatud tõendeid.

Maakohus leidis ekslikult, et hageja rikkus töövõtulepingut, jättes paigaldamata ülerõhuklapi. Samuti tugines kohus ekslikult kostja asjakohatutele tõenditele - Ventimo OÜ defekteerimisaktile ja OÜ Raksit eksperthinnangule. Defekteerimisaktiga ei ole tõendatud, mis oli katla plastikdetaili purunemise põhjuseks. Aktis on fikseeritud üksnes, et purunes sooja

tarbevee laadimise plastikühendus plastsoojusvaheti juures ning et plastikdetaili purunemine võib olla põhjustatud suurest tarbevee survest, kuid see on vaid akti koostaja eeldus. Lisaks oli defekteerimisakt koostatud ilma katelt objektil nägemata. OÜ Raksit eksperthinnangu koostanud ekspert AR ei ole riiklikult tunnustatud ekspert ja tema hinnang saa omada tõenduslikku tähendust. Kostja ei tõendanud põhjuslikku seost hageja tegevuse ja kostjal tekkinud kahju vahel. Seega ei saa hagejat süüdistada kostjale kahju tekitamises. Põhjendatud ei ole kostja kahjunõue ja tasaarvestuse avaldus hageja vastu.

Maakohus ei arvestanud asjaolu, et hageja täitis nõuetekohaselt oma kohustused (katla tarnimine ja selle ühendamise gaasitrassiga). Kostja ei saa viidata töövõtja tehtud tööga kaasneda võivatest riskidest informeerimise kohustuste mittetäitmisele, kuna objektil toimus veeavarii (mitte gaasiavarii) ja see toimus juba paigaldatud katla ühendamisel veetrassiga kolmandate isikute poolt. Gaasikatla paigaldus- ja hooldusjuhendil on märge, et juhend on suunatud ainult volitatud spetsialistidele; töid gaasiseadmete juures tohivad teha ainult pädeva gaasivarustusettevõtte poolt selleks volitatud isikud; elektritöid tohivad teha ainult vastava kvalifikatsiooniga elektrikud; esmakordne kasutuselevõtt peab toimuma seadme tootja poolt või tema poolt nimetatud spetsialisti poolt. Pole tõendatud, et hageja oli ehitusobjektil gaasikatla liitumisel küttesüsteemiga ja käivitamisel ning et katla esmakordne kasutuselevõtt toimus vastavate spetsialistide juuresolekul.

Vastus apellatsioonkaebusele

5. Kostja vaidleb apellatsioonkaebusele vastu, palub jätta see rahuldamata, maakohthu otsus muutmata ja menetluskulud hageja kanda.

Ringkonnakohtu seisukoht

6. Ringkonnakohtu leiab, et apellatsioonkaebuse väited ei anna alust maakohthu otsuse tühistamiseks. TsMS § 657 lg 1 p 1 alusel jätab ringkonnakohtu apellatsioonkaebuse rahuldamata ja kohtuotsuse muutmata.

TsMS § 652 lg 1 p 1 alusel võtab ringkonnakohtu apellatsioonkaebuse läbivaatamisel ja lahendamisel aluseks esimese astme kohtus tuvastatud faktilised asjaolud, kuna puuduvad kahtlused vastavate faktiliste asjaolude tõendamise menetluse või protokollilise õiguspärasuse või ebapiisava ulatuse kohta ja ringkonnakohtu ei pea nimetatud asjaolude uut tuvastamist vajalikuks. Ringkonnakohtu hinnangul kohaldas maakohthu otsuse tegemisel materiaalõiguse norme õigesti ja ei rikkunud menetlusnorme. Ringkonnakohtu nõustub esimese astme kohtu otsuse põhjendustega ja tulenevalt TsMS § 654 lg-s 6 sätestatust neid ei korda.

Pooltel puudus vaidlus selles, et hageja paigaldas 18.08.2011 kostja tellimusel Tallinnas, XXXXXXXX XX ehitusobjektile gaasikatla ja 30.09.2013 ühendas paigaldatud gaasikatla gaasitrassiga. 25.06.2014 purunes gaasikatla tarbevee laadimise plastikdetail. Hageja paigaldas kostja suulise tellimuse alusel ehitusobjektile uue gaasikatla ja esitas kostjale teostatud töö eest arve nr 20243 summas 3840 eurot. Vaidlust ei olnud selles, et kostjal tekkis kohustus tasuda hagejale töö valmimisest VÕS § 637 lg 3 kohaselt. Kostja tasus arvest 541 eurot 20 senti ning esitas 12.09.2014 hagejale kahjunõude ja avalduse tasaarvestuseks. Kostja põhjendas arve osalist tasumata jätmist sellega, et hageja rikkus töövõtulepingust tulenevaid kohustusi, jättes paigaldamata gaasikatla vastavalt paigaldusjuhendile ja jättes täitmata kohustuse informeerida kostjat võimalikest riskidest.

Ringkonnakohus nõustub maakohtuga selles, et hageja nõue ei kuulunud rahuldamisele, kuivõrd nõue oli kostja töövõtulepingust tuleneva kahju hüvitamise nõudega VÕS § 197 lg 2 kohaselt tasaarvestuse tulemusena lõppenud.

Hageja on apellatsioonkaebuses enamuses korranud maakohtus esitatud väiteid ja neile kõigile on kohus piisava põhjalikkusega vastanud. Nii on hageja jätkuvalt tuginenud sellele, et ta ei ole rikkunud töövõtulepingut, sest ülerõhuklapi paigaldamine ei olnud tema kohustuseks ning ta ei vastuta kostjal tekkinud kahju eest. Ringkonnakohus ei nõustu apellandiga ja jagab maakohtu seisukohta, mille kohaselt hageja kohustused ei piirdunud gaasikatla tarnimise ja ühendamisega, vaid hagejal oli VÕS § 641 lg-st 3 tulenevalt kohustus teavitada kostjat ülerõhuklapi puudumisest ja katlaruumis valitsevast ohust. VÕS § 641 lg 4 kohaselt loetakse tööna tehtud asja ebaõigest paigaldamisest tulenevat lepingutingimustele mittevastavust võrdseks töö lepingutingimustele mittevastavusega, kui asja paigaldas töövõtja või kui seda tehti tema vastutusel. Eeltoodust tulenevalt oli hagejal kohustus paigaldada koos gaasikatlaga ka ülerõhuklapp.

Vaidlus puudub, et gaasikatla paigaldusel jäi ülerõhuklapp paigaldamata. Et seetõttu ei vastanud gaasikatla paigaldamine küttegaasi ohutuse seaduse nõuetele, tuvastas maakohus 27.10.2014 aktile tuginedes. Ekslik on apellandi seisukoht, et ekspert AR 27.10.2014 koostatud eksperthinnangut ei võinud tõendina arvestada, kuivõrd akti koostaja ei ole riiklikult tunnustatud ekspert. TsMS § 229 lg 1 järgi on tõendiks tsiviilasjas igasugune teave, mis on seaduses sätestatud protsessivormis ja mille alusel kohus seaduses sätestatud korras teeb kindlaks poolte nõudeid ja vastuväiteid põhjendavad asjaolud või nende puudumise, lg 2 järgi võib tõendiks olla ka dokumentaalne tõend. Sellest tulenevalt on ekslik apellatsioonkaebuse väide, et tõendina ei saa arvestada AR koostatud akti. Akt oli TsMS § 272 lg 2 kohaselt dokumentaalseks tõendiks, mida kohus sai hinnata TsMS § 232 lg 1 kohaselt koos teiste tõenditega. Eksperthinnangus (I kd, lk 69-70) on märgitud, ülerõhuklapp on vee soojendamise/soojenemisega seotud kaasaegsete süsteemide lahutamatu ülerõhu vastu ohutust tagav osa ja et hageja poolt oleks pidanud gaasikatla paigaldamine toimuma vastavalt küttegaasi ohutuse seadusele. Hageja on maakohtus väitnud, et gaasikatla müüja kirjast nähtuvalt ei kuulunud kaitseklapp katla tarnekomplekti ja seega ei vastuta tema gaasikatla küttesüsteemiga mittekohasest liitumisest tekitatud kahju eest. Maakohus hageja väidetega ei arvestanud ja tuginedes ekspert AR arvamusele tuvastas õigesti, et hagejale oleks pidanud nõuetekohaselt tehtud ülevaatuste ja kontrollkatsetuste läbiviimise käigus selguma paigaldise mittevastavus kehtestatud nõuetele, mis antud juhtumil on seotud ühe ohutusseadme puudumisega paigaldatud gaasikatlas.

Hageja on apellatsioonkaebuses väitnud, et ta ei viibinud 27.10.2013 gaasikatla küttesüsteemiga ühendamise juures ega saanud juhtida kostja tähelepanu ülerõhuklapi puudumisele. Hageja väide ei ole õige ja on ümberlükatud. Kostja esitatud ehituspäeviku väljavõttest nähtuvalt viibis hageja esindaja 27.09.2013 gaasikatla küttesüsteemiga ühendamise ja käivitamise juures (I kd, lk 89).

Et tegemist oli hageja poolt oma lepinguliste kohustuste rikkumisega, tuvastati 22.07.2014 toimunud katla ülevaatusel ekspertide ja osapoolte esindajate osavõtul, kus koostatud katla ülevaatus aktist nähtub, et gaasikatel ei olnud paigaldatud paigaldusjuhendi järgselt, mis nõuab ülerõhuklappi lisavarustusena gaasikatlas seinapealsel torustikul (I kd, lk 64-65). Ringkonnakohtu hinnangul on õige maakohtu seisukoht, et isegi olukorras, kus kaitseklapp ei kuulu tarnekomplekti, vaid on lisatarvikuna müüday, oleks hagejal olnud kohustus kostjat teavitada, et katla ohutuks kasutamiseks tuleks enne katla töölerakendamist paigaldada

kaitseklapp. Õige on maakohtu seisukoht, et hageja vastutab teavitamata jäetud ohu realiseerumisest tingitud kostjal tekkinud kahju eest. Hea usu põhimõttest tulenevalt oleks hageja kohustus olnud kostjat teavitada kas töövõtulepingu sõlmimisel või hiljemalt paigaldustööde teostamisel, et katla ohutuks kasutamiseks on tootja ette näinud ohutust tagavad seadmed ja et ülerõhuklapp on ohutu paigaldamise üks osa. Samuti oleks pidanud hageja juhtima kostja tähelepanu asjaolule, et ülerõhuklapi paigaldust ei olnud ette nähtud küttesüsteemi väljaehitamise projektis ja et sellisel juhul ei vasta paigaldis nõuetele. Hageja kohustuseks oli kostjal keelata gaasikatla kasutamine ilma ülerõhuklapita ja teavitada paigaldatud gaasiseadme nõuetelevastavuseks vajaminevate toimingute tegemisest. Hageja pidi teadlik olema, et vaidlusaluse katla paigaldusjuhendis oli ette nähtud ülerõhuklapp katla lisavarustusena või kohapeal ehitatuna. Kostja väitel ei olnud ta enne kahjujuhtumit gaasikatla hooldus – ja paigaldamisjuhendis sisalduvatest nõuetest teadlik ja sai nendega tutvuda 2014 suvel, kui hageja esindajad jätsid pärast uue gaasikatla paigaldamist juhendi gaasikatla peale.

Maakohus on hinnanud tõendeid kooskõlas TsMS § 232 lg-ga 1 nõuetega ja tuvastanud, et hageja rikkus töövõtulepingut ja ta on vastutav gaasikatla plastikdetaili purunemisest tingitud kahju eest. Apellatsioonkaebuses olevad etteheited tõendite ebaõige hindamise kohta ei ole põhjendatud ja ringkonnakohtul puudub alus hinnata tõendeid maakohtust erinevalt. Ringkonnakohus ei nõustu apellandiga, et maakohus tuvastas ebaõigesti põhjusliku seose hageja tegevuse ja kostjal tekkinud kahju vahel.

Õige on maakohtu poolt tuvastatu, et plastikdetaili purunemine ja kostjal kahju tekkimine oleks olnud välistatud, kui hageja oleks ülerõhuklapi paigaldanud, kõik vajaminevad kontrolltoimingud läbi viinud ning vastustajat katlaruumis valitsevatest ohtudest teavitanud. Ventimo OÜ 10.07.2014 defekteerimisakti nr 140710 (I kd, lk 42-43) kohaselt ei oleks gaasikatla detailide purunemist toimunud, kui oleks olnud paigaldatud kaitseklapp, mis oleks liiga suure surve korral avanenud. Hageja tegevuse ja kostjal tekkinud kahju vahel oli otsene põhjuslik seos, kuivõrd kaitseklapi paigaldamise eesmärk oligi sedalaadi kahjude vältimine või minimeerimine.

Eeltoodust tulenevalt oli hageja vastutav kostjal gaasikatla plastikdetaili purunemisest tingitud kahju eest ja tal oli õigus hageja nõue oma kahjunõudega tasaarvestada, mille tulemusena poolte nõuded 3 298 euro 80 senti ulatuses lõppesid.

Menetluskulud

Vastavalt TsMS § 173 lg-le 1 esitatakse asja järgmisena menetleva kohtu lahendis kogu seni kantud menetluskulude jaotus.

Seoses apellatsioonkaebuse rahuldamata jätmisega jäävad menetluskulud apellatsiooniastmes TsMS § 171 lg 1 alusel apellandi kanda. Kuna ka maakohtus jäid menetluskulud hageja kanda, tuleb tal kanda mõlema astme menetluskulud. Hageja enda poolt apellatsioonimenetluses kantud kulu 575 eurot jääb tema enda kanda.

Kostja esitas apellatsioonimenetluses kantud menetluskulude nimekirja, mille kohaselt oli kostja lepingulise esindaja kaebusega tutvumise, vastuse koostamise ja esitamise ajakulu kokku 7 h 5 min, rahaliselt 839 eurot 99 senti. Hageja esitas kostja menetluskuludele vastuväite, pidades kulusid osaliselt ülepaisutatuks ja nõustudes kulude hüvitamisega 3 tunni ulatuses.

Ringkonnakohus leiab, et kostja lepingulise esindaja kulud apellatsioonimenetluses on põhjendatud kokku 3 h 40 minuti ulatuses. Apellatsioonkaebuse vastuses on kostja tuginenud maakohtu menetluses esitatud seisukohtadele ning kaebuse vastuse põhjendused on kahel lehel.

Apellatsioonimenetluses kantud kostja menetluskulude vajalikuks ja põhjendatud rahaliseks suuruseks tuleb määrata 3,40 h x 100 €/h = 340 eurot.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ulvi Loonurm

/allkirjastatud digitaalselt/

Imbi Sidok-Toomsalu

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Soots